

Utbildningsutskottets yttrande 2024/25:UbU7y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 20 mars 2025 att ge övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 och eventuella följdmotioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Ingen följdmotion har väckts med anledning av skrivelsen.

I detta yttrande redovisar utbildningsutskottet sina överväganden i fråga om behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller utskottets beredningsområde.

I yttrandet finns en avvikande mening (S, V, MP).

Utskottets överväganden

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen. Redovisningen tar upp samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Det har inte väckts några motioner med anledning av skrivelsen. Totalt redovisar regeringen 29 riksdagsskrivelser med beslut som riktats till regeringen med anledning av utbildningsutskottets betänkanden, varav 12 anges som slutbehandlade. Flera av de riksdagsskrivelser som redovisas avser tillkännagivanden till regeringen. Inom utbildningsutskottets beredningsområde redovisar regeringen totalt 21 tillkännagivanden, varav 5 tillkännagivanden redovisas som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tagit del av regeringens redogörelse i skrivelse 2024/25:75 i de delar som berör utbildningsutskottets beredningsområde.

Utskottet noterar de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av riksdagens skrivelser. När det gäller de riksdagsskrivelser som regeringen redovisar som slutbehandlade gör utskottet ingen annan bedömning än regeringen.

När det gäller tillkännagivandet om studie- och yrkesvägledning (bet. 2016/17:UbU18, rskr. 2016/17:251) konstaterar utskottet att detta tillkännagivande redovisades som slutbehandlat i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 16 s. 66–67) och att utskottet inte hade några invändningar mot regeringens bedömning (bet. 2024/25:UbU1). Utskottet ansåg att de angivna åtgärder som vidtagits kan leda till att studie- och yrkesvägledningen som helhet stärks. Utskottet vidhåller denna uppfattning.

Motsvarande gäller för tillkännagivandet om tillstånd och tillsyn (bet. 2022/23:UbU5, rskr. 2022/23:182). Detta tillkännagivande redovisades också som slutbehandlat i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 16 s. 67–69). Tillkännagivandet innebar att regeringen skulle överväga att se över för- och nackdelarna med att ge Skolinspektionen ansvar för tillstånd och tillsyn även för enskilda förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg. Regeringen bedömde att för- och nackdelarna med att ge Skolinspektionen ansvar för tillstånd och tillsyn även för enskilda förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg har övervägts och att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat. Utskottet, som konstaterar att regeringen gav en

utförlig redovisning i budgetpropositionen, hade inte några invändningar mot regeringens bedömning (bet. 2024/25:UbU1). Utskottet vidhåller denna uppfattning.

Stockholm den 6 maj 2025

På utbildningsutskottets vägnar

Fredrik Malm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Malm (L), Åsa Westlund (S), Patrick Reslow (SD), Josefin Malmqvist (M), Linus Sköld (S), Robert Stenkvist (SD), Caroline Helmersson Olsson (S), Noria Manouchi (M), Jörgen Grubb (SD), Rose-Marie Carlsson (S), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Daniel Riazat (V), Mathias Bengtsson (KD), Anders Alftberg (SD), Camilla Hansén (MP), Niklas Sigvardsson (S) och Anders Ådahl (C).

Avvikande mening

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 (S, V, MP)

Åsa Westlund (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Rose-Marie Carlsson (S), Daniel Riazat (V), Camilla Hansén (MP) och Niklas Sigvardsson (S) anför:

Vi delar inte regeringens och utskottsmajoritetens bedömning att tillkännagivandet om studie- och yrkesvägledning (bet. 2016/17:UbU18, rskr. 2016/17:251) är tillgodosett.

Detta tillkännagivande redovisar regeringen som slutbehandlat i såväl budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 16 s. 66–67) som skrivelse 2024/25:75. I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2025 redovisade ledamöterna för Socialdemokraterna sin ståndpunkt (bet. 2024/25:UbU1 s. 68). Denna ståndpunkt kvarstår och delas av ledamöterna för Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Riksdagens tillkännagivande gick ut på dels att regeringen skulle låta ta fram och uppdatera en digital studie- och yrkesvägledningsplattform, dels att studie- och yrkesvägledarnas roll i skolan skulle stärkas och i högre grad integreras i skolans verksamhet. Vi kan konstatera att det av regeringens redovisning av tillkännagivandet framgår att regeringen endast har gått vidare med det förslag från utredningen om utvecklad studie- och yrkesvägledning som handlar om digitala verktyg (SOU 2019:4). Detta har resulterat i att Skolverket utifrån ett uppdrag från regeringen har utvecklat och lanserat tolv digitala verktyg för studie- och yrkesvägledning på webbplatsen Utbildningsguiden. När det gäller den del av tillkännagivandet som handlar om att stärka yrkesvägledarnas roll i skolan hänvisar regeringen till att det finns stöd på Skolverkets webbplats som ger exempel på hur studie- och yrkesvägledningen kan integreras i undervisningen och att detta även kan leda till att studie- och yrkesvägledningen som helhet stärks. Vi anser att tillhandahållandet av dessa digitala stödmaterial inte är tillräckligt för att tillkännagivandet om att stärka studie- och yrkesvägledarnas roll i skolan ska anses som slutbehandlat.

Vi delar inte heller bedömningen att tillkännagivandet om tillstånd och tillsyn (bet.2022/23:UbU5, rskr. 2022/23:182) är slutbehandlat. Tillkännagivandet innebar att regeringen skulle överväga att se över för- och nackdelarna med att ge Skolinspektionen ansvar för tillstånd och tillsyn även för enskilda förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg. Också detta tillkännagivande redovisar regeringen som slutbehandlat i såväl budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 16) som skrivelse 2024/25:75. I budgetpropositionen för 2025 (utg.omr. 16 s. 67–69) redogörs för regeringens uppfattning om för- och nackdelar, och därmed anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat. Det framkommer dock inte

t.ex. vilken de olika huvudmännens eller Skolinspektionens uppfattning är. Vi ser inte att regeringen har säkerställt att rådande ordning är den bästa. Det som regeringen anført är enligt vår uppfattning inte tillräckligt för att tillkännagivandet ska anses som slutbehandlat. Tillkännagivandet borde därför inte redovisas som slutredovisat.

I övrigt har vi inget att invända mot utskottets ställningstagande.